

her i denne Sag med Hensyn til en Alderdomsforførgelse og mange andre Ting, forekommer det mig beynnderligt, at man kan se saaledes paa Livet. Det forekommer mig at maatte være langt anderledes tilfredsstillende for Regeringen og for dem, der slutte sig til den, at kunne regere over tilfredse Underfaatter, som baade i deres Ungdom og i deres Alderdom nedbad Velsignelse over Regeringen, i Stedet for at de som nu, fordi de maa sulde og lide Nød, maaste mangen Gang nedkalde Forbandelse over den. Derfor siger jeg, at det ikke vilde være umuligt for mig at tænke mig en Regering, som fandt langt mere Tilfredshed og fandt det langt mere naturligt for sig at gaa yderligere med Hensyn til at ordne Samfundsforholdene saaledes, at de blive taaleligere for enhver, ikke blot saa længe han arbejdede og tjørgebe for sig selv, men navnlig, naar han ikke var i Stand til at arbejde længere. Denne Være og denue Grundtæning forekommer det mig, at enhver, ligegyldig hvilke politiske Anskuelser han i øvrigt hælder til, maatte kunne følge, naar han har den almindelige humane Tankegang.

Jeg vil nu i øvrigt med Hensyn til de reelle Indvendinger imod Paragrafferne og den Stilling, som Flertallet i Genhold til andre stillede Forslag har indtaget overfor de fattige, sige, at det forekommer mig, at de maaste uden at tænke over det ere komne til at stille sig haardere overfor den gamle, som kommer ind under Fattigvæsenets Forførgelse ved en eller anden Tilfældighed, end overfor dem, som i en yngre Alder komme ind derunder. Sagen er jo nemlig den, at de forbeholde sig Ret til at estergive Fattighjælp efter 2 Aars Forløb til enhver Tid. De vilste at beholde denne Ret, men gaa i deres Forslag ind paa at affkære sig selv Retten til at estergive Fattighjælp i de sidste 5 Aar fra det 55de til 60de Aar, hvor det sikkert vil være allerhaardest for de fleste at holde sig udenfor Fattigvæsenet. Nu har jeg ikke overset og veed meget vel, at naar de før det 55de Aar hjælpe dem, som tilfældig og uden egen Skyld ere komne ind under Fattigvæsenet, til at komme ud derfra igen, saa er det for at bevare deres Selvstændighed, for at de paant kunne blive selvstændige Samfundsborgere, komme paa Benene igen, som man siger, og den Estergivelse, som her er Tale om, og som skal gøre dem værdige til, at de kunne blive delagtige i den Forførgelse, der her er Tale om, har den Forstel derfra, at for at blive berettiget til Hjælp maa de ikke have modtaget Hjælp i de sidste 5 Aar. Den Forstel er der selv-

følgelig, men det forekommer mig dog, at man ikke skulde have affkåret sig denne Ret til at være estergivende lige overfor Fattigunderstøttelse i den Alder, der ligger mellem 55 og 60 Aar. Ingen kan vel være uden Rendskab til, at i den Alder vil det være særlig vanskeligt for vedkommende at holde sig udenfor Fattigvæsenet. Jeg veed ogsaa, at der er nogle, der have sagt, at det vil være i Kommunernes Interesse, for at de kunne give de fattige denne Understøttelse, som her er Tale om, efter det 60de Aar, fra det 55de Aar til det 60de Aar at holde dem udenfor Fattigvæsenet og at derfor den frivillige Understøttelse vilde træde hjælpende til i dette Tidsrum for at holde dem udenfor. Jeg statter Velgørenheden, jeg sætter den højt, og jeg er mange overordentlig taknemlig for det, de yde den fattige, naar han er i Trang, ad Frivillighedens Vej, og understøtter paa ingen Maade Betydningen deraf i visse givne Tilfælde. Men at stole paa Barmhjertigheden, at stole paa, at den fattige skal opretholdes ved Hjælp af andres Naade, at tænke sig det som Grundlag for en Lovgivning, det gaar jeg ikke med til, mine Herrer! Den fattige gamle har en Ret, han skal ikke leve af Naade, og vi skulle derfor fjærne denne Naadesag saa meget som muligt fra Samfundet og sætte Retten i Stedet, og det forekommer mig at være en værdig Op gave for Demokratiet. Og hvorledes ser det i Virkeligheden ud med denne frivillige Hjælp, efterhaanden som Byrnderne mere og mere komme frem? Menneffene ere nu en Gang ikke saa gode, som de burde være, og navnlig gælder det om politiske Menneffer, og vi have set mange Eksempler paa, og de ere ogsaa fremkomne her i Salen, at de, der ere heldigt stillede i økonomisk Henseende, som raade over betydelige Midler og have mange Arbejdere under deres Kommando, ere i Stand til paa Grund af disses uheldige Stilling at øve et Slags økonomisk Tryk paa dem, saa de i politisk Henseende ere nødte til at vandre samme Vej som deres Arbejdsgivere. Vi have fordømt det, enhver af os har fordømt det i denne Sal, enten man nu har ment det eller ej, men hvorledes vil det stille sig i dette Forhold? Tror man ikke, at den Tid vil komme, hvor der kunde findes et Sogneraad, uden at jeg vil pege paa noget, som vilde betænke sig paa at give en eller anden trængende Hjælp, naar han i politisk Henseende havde virket paa en eller anden Naade, som det ikke syntes om? Jeg stoler ikke paa, at dette ikke kunde blive Tilfældet, og derfor bør man ikke henvise til frivillig Hjælp, naar man vil understøtte den gamle og sjage efter